

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 15C/55/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117225981
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Križanová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2019:6117225981.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky sudkyňou Mgr. Annou Križanovou v právnej veci žalobcu: P. F. C. nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX XX C., právne zastúpeného: Advokátska kancelária Marônek & Partners s. r. o., Bancíkovej 1/A, 821 03 Bratislava-Ružinov, IČO: 47 234 661, proti žalovanému: U., H., bytom M., XXX XX H., právne zastúpenému advokátkou: JUDr. Vlasta Suchanová, Podzámska 32, 940 01 Nové Zámky, IČO: 31 825 362, o zaplatenie XX.XXX,XX. EUR s prísl., takto

rozhodol:

I.Súd žalobu **z a m i e t a**.

II.Súd **p r i z n á v a** žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu XXX %.

o d ô v o d n e n i e :

1./ Žalobca sa žalobou doručenu Okresnému súdu C. C. dňa XX.XX.XXXX domáhal voči žalovanému zaplatenia XX.XXX,XX G., X % ročných úrokov zo sumy XX.XXX,XX G. od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX a X % ročných úrokov z omeškania zo sumy XX.XXX,XX G. od XX.XX.XXXX do zaplatenia. Návrh odôvodnil tým, že dňa XX.XX.XXXX si spolu so žalovaným potvrdili svoje pohľadávky/závazky, ktoré vznikli zo siedmich samostatných zmlúv o pôžičke. Žalobca poskytol žalovanému pôžičky v celkovej výške XX.XXX,XX EUR (v tom čase X.XXX.XXX,- Sk), tieto boli splatné do XX.XX.XXXX a žalovaný ich v lehote splatnosti a ani následne nezaplatil.

2./ Súdny poplatok vo výške X.XXX,- EUR žalobca zložil dňa XX.XX.XXXX na účet Slovenskej pošty, a.s..

3./ O žalobcom uplatnenom nároku rozhodol Okresný súd C. C. v upomínacom konaní a vydal platobný rozkaz sp. zn. XXUp/XXX/XXXX-X zo dňa XX.XX.XXXX, ktorý nebolo možné žalovanému doručiť. O tejto skutočnosti X. súd C. C. upovedomil žalobcu a vyzval ho, aby v lehote XX dní od doručenia výzvy navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa CSP. Dňa XX.XX.XXXX žalobca oznámil, že navrhuje pokračovať v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa CSP. Z uvedených dôvodov Okresný súd C. C. dňa XX.XX.XXXX vec postúpil tunajšiemu súdu ako súdu príslušnému na jej prejednanie. Predmetná vec bola doručená elektronicky tunajšiemu súdu dňa XX.XX.XXXX.

4./ Súd zistil skutkový stav výsluchom strán sporu, oboznámením s obsahom listín založených v spise, ktorých odpis bol stranám sporu v priebehu konania doručený a ich obsah im bol známy, resp. ich obsah nebol ani jednou stranou spochybnený. Ide o tieto listiny: Zmluva o pôžičke peňazí zo dňa XX.XX.XXXX, potvrdenie o prevzatí peňazí zo dňa XX.XX.XXXX, uznanie dlhu zo dňa XX.XX.XXXX, listiny doložené do spisu v rámci upomínacieho konania vedeného na OS C. C. pod sp. zn. XXUp/XXX/XXXX ako aj ďalšie dôkazy pripojené v spise.

5./ Na základe zisteného skutkového stavu akceptujúc stav právny, súd rozhodol rozsudkom sp. zn. XXC/XX/XXXX-XX zo dňa XX. XX.XXXX tak, že v odseku I. výroku tohto rozsudku uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi XX.XXX,XX G. s X,XX % ročnými úrokmi z omeškania od XX.XX.XXXX do zaplatenia. V odseku II. výroku rozsudku v zostávajúcej časti žalobu zamietol. V odseku P. výroku rozsudku priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému vo výške XX %.

6./ Proti odsekom I. a III. výroku predmetného rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný v dôsledku ktorej skutočnosti E. súd v H., ako súd odvolací, uznesením sp. zn. XCo/XXX/XXXX-XXX zo dňa XX.XX.XXXX napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku (I.) a vo výroku o náhrade trov konania (P.) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd konštatoval, že Zmluva o pôžičke sa považuje za reálnu zmluvu, čo znamená, že pokiaľ nedôjde k odovzdaniu peňazí, alebo k bezhotovostnému prevodu dojednanej sumy na účet dlžníka, nevznikne medzi zmluvnými stranami právny vzťah z pôžičky. Najčastejšie sú predmetom pôžičky peniaze. Úhrn požičaných peňazí, najmä suma požičaných peňazí sa nazýva istina. Medzi základné znaky právneho vzťahu založené zmluvu o pôžičke patrí jeho dočasnosť. Táto skutočnosť musí vyplývať z prejavu vôle zmluvných strán, najmä však zo strany veriteľa, aby bol z právneho úkonu alebo z okolností, za ktorých došlo k právnomu úkonu, jasné, že v danom prípade nejde o scudzovací právny úkon (darovanie alebo kúpnu zmluvu). Napriek tomu, medzi podstatné náležitosti zmluvy o pôžičke nepatrí určenie doby, dokedy má byť vec vrátená; dohodnutá doba podľa § 657 Občianskeho zákonníka nie je presné určenie doby, kedy má byť vec vrátená. Splatnosť pôžičky môže veriteľ privodiť tým, že požiada dlžníka o splnenie dlhu.

6.1/ Od zmluvy o pôžičke treba odlišiť tzv. dlžobný úpis, ktorým dlžník písomne potvrdzuje, že dlhuje veriteľovi určitú sumu; tento úpis môže byť vydaný dlžníkom aj po uzavretí zmluvy a môžu s ním byť spojené i účinky uznania dlhu. Jeho existencia uľahčuje veriteľovi procesnú situáciu v tom, že dôkazné bremeno ohľadne dlhu v tej výške, na akú vyznieva dlžobný úpis, prechádza z veriteľa na dlžníka (rozsudok NS SR sp. zn. 5Cdo XX/XXXX).

6.2./ Platným titulom nároku z pôžičky nie je dlžobný úpis samotný, ale právny úkon, na základe ktorého bol dlžobný úpis vystavený. Námitka nevyplatenia peňažnej sumy je proti dlžobnému úpisu prípustná, i keď v ňom bolo potvrdené prijatie peňažnej sumy a jej zaplatenie prisľúbené.

6.3./ Občiansky zákonník rozlišuje medzi uznaním práva (§ 110 ods. 1) a uznaním dlhu (§ 558). V oboch prípadoch ide o právny úkon dlžníka voči veriteľovi, ktorý musí mať písomnú formu a musí obsahovať právny dôvod dlhu a jeho výšku. Uznanie dlhu musí okrem toho obsahovať ešte vyhlásenie dlžníka, že uznaný dlh zaplatí. Účinkom uznania dlhu je právna domnienka, že dlh trvá a posilňuje pozíciu veriteľa; ten nemusí dokazovať vznik a trvanie dlhu v dobe uznania. S písomným uznaním práva, čo do dôvodu a výšky, je spojený inštitút pretrhnutia premlčacej doby, ktorý je upravený v § 110 ods. 1 OZ. Platné uznanie práva z hľadiska plynutia a dĺžky premlčacej doby zakladá plynutie novej premlčacej doby v dôsledku jej pretrhnutia (prerušenia). Namiesto doteraz uplynutej premlčacej doby začína plynúť nová XX-ročná premlčacia doba odo dňa, keď dlžník právo uznal. Uznanie práva je jednostranný adresovaný hmotno-právny úkon dlžníka, ktorý na svoju platnosť, okrem všeobecných náležitostí predpísaných pre právne úkony (§ 34 a nasl. OZ), musí spĺňať náležitosti predpísané v § 110 ods. 1 druhej vety OZ. Uznanie práva musí byť urobené predovšetkým v písomnej forme (§ 40 ods. 1 OZ) a musí sa týkať ako jeho dôvodu, tak aj jeho výšky.

6.4./ K uznaniu dlhu je potrebná existencia platného záväzkového vzťahu medzi dlžníkom a veriteľom. K uznaniu dlhu dochádza spravidla až v dobe, keď nastala jeho splatnosť. Uznanie premlčaného dlhu zakladá plynutie novej premlčacej doby, bez ohľadu na to, či dlžník o premlčaní vedel, alebo nie. Ak je platne uznaný premlčaný dlh, nemôže sa dlžník brániť námietkou premlčania, môže však preukazovať, že dlh nevznikol alebo, že v čase uznania neexistoval. Na platné uznanie dlhu podľa § 558 OZ je potrebné, aby jednostranný právny úkon dlžníka spĺňal predpoklady a vznik platného právneho úkonu (§ 34 a nasl. OZ). Uznanie dlhu musí byť určité a zrozumiteľné, aby nevznikali pochybnosti o obsahu prejavu vôle dlžníka.

6.5./ Uznávacím prejavom možno uznať všetky dlhy dlžníka voči veriteľovi, alebo len niektoré z nich. Ak dlžník uzná viac dlhov, musí nepochybne určiť, ktoré jednotlivé dlhy (čo do dôvodu a výšky) uznáva a sľubuje zaplatiť (rozsudok NS ČR z 30. 06. 2004 sp. zn. 32Odo 376/2003).

6.6./ Z procesného hľadiska je zmyslom uznania dlhu to, že poskytuje veriteľovi právny základ pri vymáhaní jeho pohľadávky. Zakladá sa ním právna domnienka, že dlh v dobe jeho uznania existoval, pričom táto domnienka je vyvrátiteľná dôkazom opaku. Procesným dôsledkom uznania dlhu je presun dôkazného bremena z veriteľa na dlžníka.

6.7./ Vo svetle vyššie uvedených zákonných ustanovení, ako aj výkladu k týmto ustanoveniam, je nesporné, že žalobcom predložená Zmluva o pôžičke peňazí zo dňa XX. XX. XXXX nepredstavuje reálny kontrakt na základe by vznikol záväzkovo-právny vzťah z titulu uzatvorenej zmluvy o pôžičke. Samotný žalobca v podanom návrhu, ako aj v priebehu konania tvrdil, že k odovzdaniu jednotlivých súm z tvrdenej pôžičky došlo v dňoch XX. XX. XXXX, XX. XX. XXXX, XX. XX. XXXX, XX. XX. XXXX, XX. XX. XXXX a XX. XX. XXXX v celkovej výške X.XXX.XXX Sk. Je preto nesporné, že v zmysle bodu 1. zmluvy o pôžičke nedošlo k reálnemu odovzdaniu požičaných finančných prostriedkov v deň podpisu zmluvy o pôžičke (XX. XX. XXXX), a preto je zmluva o pôžičke peňazí zo dňa XX. XX. XXXX neplatný právny úkon, pretože nedošlo k jej reálnemu naplneniu, tak ako to má na mysli ust. § 657 OZ a medzi zmluvnými stranami tak nevznikol právny vzťah z titulu uvedenej zmluvy o pôžičke. Súd prvej inštancie správne tento listinný dôkaz - zmluvu o pôžičke vyhodnotil ako neplatný právny úkon, keď z tvrdených skutočností žalobcu, ako aj žalovaného je nesporné, že k poukázaniu finančných súm došlo v jednotlivých dátumoch uvedených vyššie, a nie dňa XX. XX. XXXX, ako sa konštatuje v bode 1. zmluvy o pôžičke. Napriek stotožneniu sa s názorom súdu prvej inštancie, že zmluva o pôžičke zo dňa XX. XX. XXXX je neplatným právnym úkonom, bolo potrebné súdom prvej inštancie pristúpiť k posúdeniu tejto listiny podľa obsahu, či danú listinu, síce nazvanú ako „zmluva o pôžičke“ nie je možné považovať za tzv. dlžobný úpis. Aj dlžobným úpisom, tak ako je vyššie uvedené, môže dlžník písomne potvrdiť, že dlhuje veriteľovi určitú finančnú čiastku a na jeho základe má veriteľ ľahšie postavenie pri preukazovaní svojho nároku, pričom úpis môže byť dlžníkom vydaný aj po uzatvorení zmluvy a môžu s ním byť spojené aj účinky uznania dlhu, ak majú náležitosti požadované v ust. § 558 OZ.

6.8./ V nadväznosti na uvedené, či zmluvu o pôžičke zo dňa XX. XX. XXXX nie je možné posúdiť ako dlžobný úpis, je potrebné vyhodnotiť aj uznanie dlhu zo dňa XX. XX. XXXX, podpísané oboma stranami sporu. Aj keď uznanie dlhu v bode 1. odkazuje na deň XX. XX. XXXX, kedy mala byť uzatvorená zmluva o pôžičke, pričom priložená zmluva o pôžičke je zo dňa XX. XX. XXXX, je potrebné vyhodnotiť ju aj z hľadiska určitosti a zrozumiteľnosti a predpokladom na vznik platného právneho úkonu v zmysle § 34 a nasl. OZ.

6.9./ Súd prvej inštancie sa v zmysle vyššie uvedeného posúdením jednotlivých listín (zmluvy o pôžičke, ako aj uznania dlhu) nezaoberal, preto je jeho rozhodnutie predčasné a zrejme aj právne nesprávne. Záverom však je potrebné k samotnému uznaniu dlhu dodať, že pre platné uznanie tu musí byť špecifikácia uznanej sumy na jednotlivé samostatné záväzky, keďže je nesporné, že žalobca poukazoval jednotlivé finančné čiastky, či už k rukám, alebo na účet žalovaného, a z tohto hľadiska posúdiť, či v prípade, že jednotlivé sumy neboli špecifikované, čo do dôvodu a výšky v uznaní dlhu, je možné považovať takéto uznanie za platné.

6.10./ Odvolací súd ďalej konštatoval, že súd prvej inštancie postupoval v súlade s ust. § 153 ods. 1 až 3 a § 154 CSP, a preto v zásade nie je možné vytknúť pochybenie v tomto postupe. Na druhej strane však odvolací súd - po preskúmaní danej veci, ako aj berúc do úvahy skutkové tvrdenia uvádzané žalovaným, ktorý poprel skutkové tvrdenia žalobcu, že žalovaná suma nie je nárokom z titulu zmluvy o pôžičke, ale z titulu daru pre jeho matku - je toho názoru, že pokiaľ žalovaný označil dôkaz - výsluch svedkyne až na prvom pojednávaní, nie je vždy správne paušálne postupovať podľa ust. § 154 CSP a takéto dôkaz nepripustiť. Vychádzal z toho, že až na prvom pojednávaní, na ktoré sa dostavili strany sporu, resp. ich právni zástupcovia, súd oboznámil prítomných podľa § 181 ods. 2 CSP s predbežným právnym posúdením veci, a teda žalovaný sa až vtedy mohol dozvedieť, ako súd nazerá na danú žalobu. Súd prvej inštancie preto podľa názoru odvolacieho súdu nesprávne postupoval, pokiaľ návrh na vykonanie dôkazu - svedeckej výpovede matky žalovaného nevykonala a uprednostnil zásadu rýchlosti a hospodárnosti konania. Súd prvej inštancie vyhodnotil uznanie dlhu žalovaným dňa XX. XX. XXXX ako platné, čím deklaroval právnu domnienku, že dlh v čase jeho uznania existoval. Pokiaľ sa žalovaný v konaní bránil tým, že dlh z titulu zmluvy o pôžičke nevznikol, procesným prostriedkom v prípade, ak by išlo o platné uznanie dlhu, je potom presun dôkazného bremena z veriteľa na dlžníka, ktorý musí preukázať, že dlh z titulu pôžičky nevznikol, alebo v čase uznania neexistoval. Pokiaľ súd prvej inštancie navrhovaný dôkaz nevykonala, nemohol ani skonštatovať v bode X.X./ svojho rozsudku, že žalovaný v rámci obrany

neuniesol dôkazné bremeno a v tejto súvislosti ani nenavrhol vykonať žiadne dokazovanie. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v časti I. a s ním súvisiaceho III. výroku zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. c/ CSP). Odvolací súd uložil súdu prvej inštancie postupovať v naznačenom smere a vo veci opätovne rozhodnúť.

7./ Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

8./ Súd vo veci nariadil termín pojednávania na deň XX.XX.XXXX, ktorý bol opakovane niekoľko krát zmenený na žiadosť právneho zástupcu žalovaného z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu svedkyne Z.. Z. X..

9./ Súd v rámci dokazovania, ktoré vykonal výsluchom strán sporu, svedkyne Z.. Z. X., opätovným oznámením obsahu priložených listín a to najmä: Zmluva o pôžičke peňazí zo dňa XX.XX.XXXX (č.I.4), potvrdenie o prevzatí peňazí zo dňa XX.XX.XXXX (č.I.5), uznanie dlhu zo dňa XX.XX.XXXX(č.I.X) , listiny doložené do spisu v rámci upomínacieho konania vedeného na OS C. C. pod sp. zn. XXUp/XXX/XXXX,Čestné vyhlásenie Z.. Z. X. zo dňa XX.XX.XXXX (č.I.XXX) ako aj ďalšie dôkazy pripojené v spise a zistil tento skutkový stav:

9.1./ Podľa písomnej zmluvy o pôžičke zo dňa XX.XX.XXXX ,v ktorej žalobca vystupoval na strane veriteľa a žalovaný na strane dlžníka, veriteľ prenechal dňom podpisu zmluvy dlžníkovi peniaze v tom čase v sume X.XXX.XXX,- Sk resp. XX.XXX,- EUR za podmienok stanovených zmluvou na dobu od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX a dlžník sa zaviazal vrátiť veriteľovi uvedenú istinu spolu s ročným úrokom X % do XX.XX.XXXX. Peniaze, ktoré boli predmetom tejto zmluvy boli podľa písomnej zmluvy poskytnuté dlžníkovi nasledovne:

- dňa XX.XX.XXXX suma XXX.XXX,- Sk,
- dňa XX.XX.XXXX suma XXX.XXX,- Sk,
- dňa XX.XX.XXXX suma XX.XXX,- Sk,
- dňa XX.XX.XXXX suma XX.XXX,- Sk,
- dňa XX.XX.XXXX suma XXX.XXX,- Sk,
- dňa XX.XX.XXXX suma XXX.XXX,- Sk,
- dňa XX.XX.XXXX suma XX.XXX,- Sk.

V bode X uvedenej zmluvy bolo dohodnuté, že poskytnuté pôžičky je dlžník povinný vrátiť s dohodnutým úrokom veriteľovi do XX.XX.XXXX.

V bode X uvedenej zmluvy dlžník svojím podpisom potvrdil, že v prípade ak svoj peňažný dlh spolu s dohodnutým úrokom v termíne splatnosti do XX.XX.XXXX nesplní, veriteľ má právo požadovať úroky z omeškania z nezaplatennej sumy vo výške XX % ročne od dátumu splatnosti až do zaplatenia, vrátane dňa úhrady.

V bode X zmluvy bolo uvedené, že jej nedeliteľnou súčasťou je uznanie dlhu/záväzku dlžníkom v zmysle § 558 X. zákonníka zo dňa XX.XX.XXXX.

V bode X zmluvy účastníci prehlásili, že ich zmluvná voľnosť nie je obmedzená, že zmluvu uzavreli slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne. T. neuzavreli v tiesni alebo pod nátlakom a ani za nápadne nevýhodných podmienok. Dôkladne sa s obsahom zmluvy pred podpisom oboznámili, jej obsahu porozumeli, je im zrozumiteľný a nemajú proti nemu žiadne výhrady na znak čoho ju podpísali.

Žalovaný, po tom čo mu súd predložil uvedenú zmluvu k nahliadnutiu uviedol, že túto zmluvu ako dlžník podpísal a potvrdil, že podpis na zmluve je jeho.

9.2./ Podľa písomného potvrdenia o prevzatí peňazí zo dňa XX.XX.XXXX , v ktorom bol ako veriteľ označený žalobca a žalovaný ako dlžník, dlžník potvrdil, že od veriteľa prevzal sumu peňazí vo výške X.XXX.XXX,- Sk ku dňu XX.XX.XXXX tak, ako je to uvedené v zmluve o pôžičke peňazí. V konaní nebolo sporné, že žalovaný toto potvrdenie ako dlžník podpísal a že podpis na tejto listine je jeho.

9.3./ Podľa listiny zo dňa XX.XX.XXXX žalovaný písomne uznal dlh. V písomnom uznaní dlhu bol žalobca označený ako veriteľ a žalovaný ako dlžník. V bode II predmetného uznania dlhu žalovaný prehlásil, že uznáva dlh vo výške X.XXX.XXX,- Sk resp. XX.XXX,- EUR a prehlásil, že veriteľovi zaplatí dlžnú sumu do XX.XX.XXXX tak, ako to bolo dohodnuté v zmluve o pôžičke peňazí dňa XX.XX.XXXX., ako aj úroky z omeškania vo výške XX % ročne od dátumu splatnosti až do zaplatenia, vrátane dňa úhrady. V bode III. uvedeného uznania dlhu dlžník prehlásil, že je k právnym úkonom oprávnený a spôsobilý, že je jeho

zmluvná voľnosť nie je obmedzená a toto uznanie dlhu urobil na základe vlastného rozhodnutia, bez tiesne a nátlaku, slobodne a vážne. Dôkladne sa s uznaním záväzky oboznámil, je mu zrozumiteľný a nemá proti nemu žiadne výhrady, na znak čoho pripojil svoj vlastnoručný podpis. V konaní nebolo sporné, že žalovaný predmetné uznanie dlhu ako dlžník podpísal a že podpis na tejto listine je jeho.

9.4./ Podľa Čestného vyhlásenia Z. zo dňa XX.XX.XXXX jej žalobca v rokoch XXXX . až XXXX poskytol titulom daru, či už jej osobne alebo prostredníctvom účtu žalovaného, finančné prostriedky asi vo výške XX.XXX,-. EUR. S odstupom času nevedela uviesť sumy a časy, kedy jej žalobca peniaze poskytoval. Opakovane zdôraznila, že finančné prostriedky považovala za dar a žalobca jej nikdy ani len nenaznačil, že by ich od nej niekedy chcel vrátiť späť.

9.5./ Žalobca vo svojej výpovedi, okrem iných skutočností uviedol, že s matkou žalovaného boli K. a stretávali sa v rámci stretávok. Pri tejto príležitosti spolu komunikovali a presne si nepamätá ako to bolo, ale matka žalovaného hovorila o potrebe rekonštrukcie ich domu na E. Spolu sa tam boli pozrieť aj so žalovaným a keďže potrebovali dom rekonštruovať, rozhodol sa, že im na to požičia. Jednotlivé financie poskytoval žalovanému tak, ako je uvedené v písomnej zmluve, zväčša to bolo práve na spomínanú rekonštrukciu, ale aj na kúpu pozemkov, auta a asi dvakrát bez uvedenia účelu. Keď sa požiadavky žalovaného navyšovali o ďalšie financie, požiadal ho, aby všetko spísali a aby bolo zrejmé, koľko peňazí mu žalobca požičal. Pokiaľ ide o podpisovanie zmluvy o pôžičke a ďalších dokumentov s ňou súvisiacich, uviedol, že dal v C. svojim právnikom vyhotoviť uvedené listiny v písomnej podobe, došiel k žalovanému a požiadal ho, aby ich podpísal. Žalovaný voči tomuto nemal žiadne výhrady, ak by nebol súhlasil nebol by ich podpísal. Žalobca potvrdil, že dňa XX.XX.XXXX.eálne neodovzdal žalovanému peniaze. Poprel, že by predmetné peniaze boli darom pre matku žalovaného, o požičaných peniazoch žalovanému však určite vedela.

9.6./ Žalovaný, okrem iných skutočností, vo svojej výpovedi uviedol, že sa v plnom rozsahu pridrižava vyjadrení svojho právneho zástupcu. Z jeho strany k prevzatiu peňažných prostriedkov od žalobcu nikdy nedošlo, pretože žalobca dával všetky finančné prostriedky jeho matke ako investíciu do ich vzťahu. On nikdy nekontroloval, čo matka s peniazmi robí a ako to medzi ňou a žalobcom funguje. Následne ho žalobca oslovil s tým, že sa chce stretnúť a doriešiť celú vec tak, aby mal uvedené aj na papieri. Doklady, ktoré žalobca priniesol, mu on popodpisoval, nekontroloval čo podpisuje, keďže boli so žalobcom takmer v rodinnom vzťahu a žalobca mu sľúbil, že tieto doklady nikdy nepoužije. Ďalej uviedol, že časť finančných prostriedkov podľa zmluvy o pôžičke bola poukazovaná na jeho účet a k tomuto účtu nemala jeho matka dispozičné právo. Finančné prostriedky ktoré mu mali byť odovzdané v hotovosti boli odovzdané jeho matke, za jeho prítomnosti a to za účelom kúpy pozemkov, ktoré následne jeho matka predala a údajne tieto finančné prostriedky žalobcovi vrátila. Doklad o vrátení týchto finančných prostriedkov nevedel predložiť. Ďalšie finančné prostriedky boli jeho matkou použité na opravu jej rodinného domu, ktorý už tak isto predala a čo sa stalo s týmito finančnými prostriedkami uviesť nevedel. Potvrdil, že uvedené doklady ho nikto nenútil podpísať, ich obsah vôbec neriešil, pretože žalobcovi dôveroval. Žalobu žiadal ako nedôvodnú zamietnuť.

9.7./ Zástupca žalovaného, okrem iných skutočností, vo svojej výpovedi uviedol, že nikdy nedošlo k odovzdaniu peňazí na základe Zmluvy o pôžičke zo dňa XX.XX.XXXX.. Zmluva o pôžičke je reálny kontrakt, pri ktorom je potrebné preukázať odovzdanie finančných prostriedkov. Poukázal na množstvo nejasností v zmluve a to napr. ohľadom dátumu splatnosti poskytnutej pôžičky, keď v bode X. zmluvy je uvedená splatnosť do XX.XX.XXXX a bode X tej istej zmluvy je uvedený termín splatnosti dlžnej sumy XX.XX.XXXX. Zároveň poukázal na bod X tej istej zmluvy ktorého neoddeliteľnou súčasťou malo byť uznanie dlhu zo dňa XX.XX.XXXX . aj keď zmluva bola podpísaná XX.XX.XXXX.. Poznámene, že peňažné prostriedky ktoré sú špecifikované v bode 1 zmluvy o pôžičke boli zo strany žalobcu poskytnuté ako dar matke žalovaného, keďže boli dlhodobo blízky priatelia. Predmetné finančné prostriedky boli investíciou žalobcu, ktorý plánoval s matkou žalovaného spoločný život, on sa však nerozvedol a matka žalovaného ochorela, preto po XX-tich rokoch žalobca od ich vzájomného vzťahu odstúpil. Jednotlivé finančné dary matke žalovaného mohli byť poskytované žalobcom asi v takom období ako je uvádzané v zmluve o pôžičke. Pre právnu istotu vzniesol námietku premlčania. Žalobu žiadal ako nedôvodnú zamietnuť.

9.8./ Zástupca žalobcu, okrem iných skutočností, vo svojej výpovedi uviedol, že žalovaný dňa XX.XX.XXXX písomne potvrdil prevzatie finančných prostriedkov od žalobcu. Písomne potvrdil aj

uznanie svojho dlhu, ktorý voči žalobcovi má a preto žiada, aby žalovaný vrátil žalobcovi dlžné finančné prostriedky. Skutočnosť, že uvedené finančné prostriedky mali byť darom pre matku žalovaného žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal. Rovnako nepreukázal vrátenie resp. odovzdanie časti pôžičky žalobcovi. V prípade, ak by súd dospel k záveru, že dňa XX.XX.XXXX nedošlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke, je potrebné na tento záväzkový vzťah aplikovať § 41a ods. 1 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ ide o vznesenú námietku premlčania považuje ju za nedôvodnú. Práve z dôvodu, aby neuplynula desaťročná premlčacia lehota podal žalobu na súd.

V súvislosti s rozhodnutím Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/239/2018-119 zo dňa XX.XX.XXXX zástupca žalobcu uviedol, že zo zmluvy o pôžičke, ktorú žalobca predložil jednoznačne vyplývajú konkrétne z bodu X., že jej neoddeliteľnou súčasťou je uznanie dlhu zo dňa XX.XX.XXXX. Je toho názoru, že oba dokumenty nesporne vyjadrujú, že žalovaný uznal záväzok, čo do dôvodu a výšky. Oba tieto dokumenty obsahujú tú istú sumu resp. výšku dlhu a dátum, do ktorého sa žalovaný predmetný dlh zaväzuje zaplatiť. Súčasťou samotnej zmluvy o pôžičke je presná špecifikácia dlhu, ktorý žalovaný má voči žalobcovi a v spojitosti s uznaním dlhu, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy o pôžičke je tak zrejmé, aký dlh žalovaný uznal resp. z čoho suma X.XXX.XXX,- Sk pozostáva.

9.9./ Svedkyňa Z. Z. vo svojej výpovedi uviedla, že so žalobcom sa poznali v podstate od detstva. V roku XXXX mali stretávku a po tejto stretávke sa ich priateľstvo značne prehĺbilo. Žalobca ju pravidelne navštevoval, nosil jej rôzne dary, chodili spolu na lyžovačky, rôzne kultúrne podujatia, dokonca ju viezol k moru. O jej blízkosti k žalobcovi nasvedčujú aj U., ktoré má. Následne mala úraz kolena a aj vtedy ju žalobca pravidelne navštevoval v nemocnici a následne aj na liečení. Potvrdila, že jej vzťah so žalobcom bol aj P.. Žalobca jej zabezpečil bývanie blízko N.e učila „.. N., musela sa podrobiť X. ktorú jej žalobca vybavil u jeho T. Aj po operácii sa spolu stretávali, navštevoval ju a podporoval. Asi po troch mesiacoch, v čase keď práve S. prišiel žalobca do spomínaného bytu a priniesol S.ento papier podpísať odmietla s tým, že je T. iH. Navrhla mu, aby tam zoznam nechal s tým, že si ho prečíta a následne ho podpíše. Uvedený zoznam pre žalobcu nikdy nepodpísala. Ďalej uviedla, že žalobca sa chcel vrátiť vždy do H. nepamätala, ak jej dával peniaze, vždy to bolo ako M.. V prípade, že žalobca posielal peniaze na účet jej K., išlo tiež o peniaze, ktoré jej žalobca daroval. K synovmu účtu prístup H.. Sama mala zriadený C.ôchodok, ale na jej bankový účet jej žalobca nikdy peniaze neposielal. Kúpoval jej B. Tiež potvrdila, že žalobca platil účty napr. T. O okolnostiach v súvislosti s podpísaním zmluvy o pôžičke medzi žalobcom a jej synom, ako aj v súvislosti s podpísaním potvrdenia o prevzatí peňazí a podpisom uznania dlhu A.. Nevedela o tom, že by žalobca poskytol jej synovi nejaké pôžičky. Ohľadom motorového vozidla M., že to bolo K. ktoré považovala za dar od žalobcu. Nevedela, že auto nebolo na ňu prepísané. K pozemkom N. uviedla, že tieto chcel veľmi kúpiť žalobca, mali byť darom pre ňu, ale ona žiadnu zmluvu nepodpisovala. Pozemky zaplatil žalobca a podľa svedkyne k mím nadobudol aj vlastnícke právo.

10./ Podľa § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.

Podľa § 558 Občianskeho zákonníka, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

Podľa § 34 Občianskeho zákonníka, právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

Podľa § 35 ods. 1 Občianskeho zákonníka, prejav vôle sa môže urobiť konaním alebo opomenutím; môže sa stať výslovne alebo iným spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti o tom, čo chcel účastník prejavíť.

Podľa § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka, právne úkony vyjadrené slovami treba vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale najmä tiež podľa vôle toho, kto právny úkon urobil, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom.

Podľa § 35 ods. 3 Občianskeho zákonníka, právne úkony vyjadrené inak než slovami sa vykladajú podľa toho, čo spôsob ich vyjadrenia obvykle znamená. Pritom sa prihliada na vôľu toho, kto právny úkon urobil, a chráni sa dobromyseľnosť toho, komu bol právny úkon určený.

Podľa § 41a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak neplatný právny úkon má náležitosti iného právneho úkonu, ktorý je platný, možno sa naň odvolať, ak je z okolností zrejmé, že vyjadruje vôľu konajúcej osoby.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Podľa § 107 ods.

1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak bolo právo priznané právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď sa malo podľa rozhodnutia plniť. Ak právo dlžník písomne uznal čo do dôvodu i výšky, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo; ak bola však v uznaní uvedená lehota na plnenie, plynie premlčacia doba od uplynutia tejto lehoty.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

11./ Zo zisteného skutkového a právneho stavu vyvodil súd tento právny záver:

11.1./ Predmetnou žalobou sa žalobca domáhal zaplata žalovanej sumy titulom vrátenia poskytnutej pôžičky odvolávajúci sa jednak na písomnú Zmluvu o pôžičke zo dňa XX.XX.XXXX., ako aj na Potvrdenie o prevzatí peňazí zo dňa XX.XX.XXXX. a písomné uznanie dlhu z toho istého dňa.

11.2./ Vykonaným dokazovaním, a to najmä z obsahu Zmluvy o pôžičke zo dňa XX.XX.XXXX súd nesporne zistil, že v uvedený deň t.j. XX.XX.XXXX. nedošlo zo strany žalobcu k faktickému odovzdaniu peňazí žalovanému. Uvedené nebolo medzi stranami sporné a tak je zrejmé, že nedošlo k naplneniu ustanovenia § 657 X. zákonníka. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že pre uzavretie dohody o pôžičke sa nevyžaduje písomná forma, takže táto zmluva môže byť uzavretá i ústne alebo konkludentným spôsobom. Podstatnou náležitosťou takejto dohody je okrem označených zmluvných strán, predovšetkým určenie predmetu pôžičky; z obsahu zmluvy musí vyplývať i povinnosť dlžníka vrátiť veci rovnakého druhu (peňazí). Keďže táto zmluva je reálnou zmluvou (kontraktom), k jej uzavretiu zákon vyžaduje i skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi. Dokiaľ k odovzdaniu peňazí nedôjde, medzi zmluvnými stranami právny vzťah z pôžičky nevznikne (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 325/2009, zo dňa XX.XX.XXXX). Žalobcom predloženú, vyššie špecifikovanú zmluvu o pôžičke, súd vyhodnotil na základe uvádzaných skutočností ako neplatnú.

11.3./ Od zmluvy o pôžičke treba odlíšiť tzv. dlžobný úpis, ktorým dlžník písomne potvrdzuje, že dlhuje veriteľovi určitú finančnú čiastku. Na jeho základe má však veriteľ ľahšie postavenie pri preukazovaní svojho nároku. Takýto úpis môže byť dlžníkom vydaný aj po uzavretí zmluvy a môžu byť s ním spojené i účinky uznania dlhu, ak má náležitosti požadované zákonom v ustanovení § 558 Občianskeho zákonníka. Pretože dlžobný úpis samotný nie je platným titulom nároku z pôžičky a v konaní súd nezistil, že by akýmkoľvek zákonným spôsobom bola medzi stranami uzavretá zmluva o pôžičke, súd prvej inštancie nevzhladol dôvod pre ktorý by vyhodnotil „neplatnú zmluvu o pôžičke“ za „platný dlžobný úpis“.

11.4./ Platné uznanie dlhu musí obsahovať právny dôvod dlhu, výšku dlhu a vyhlásenie dlžníka, že uznaný dlh zaplatí. K uznaniu dlhu je potrebná existencia platného záväzku medzi veriteľom a dlžníkom. Žalobcom predloženú zmluvu o pôžičke zo dňa XX.XX.XXXX súd vyhodnotil za neplatnú (bod 11.2. odôvodnenia) a preto nie je možné, podľa názoru súdu prvej inštancie, akceptovať tvrdenie žalobcu, že z predmetnej zmluvy o pôžičke, konkrétne z jej bodu 5 vyplýva, že jej neoddeliteľnou súčasťou je uznanie dlhu z 01.08.2007, z čoho je špecifikácia uznanej sumy nesporná. Nie je možné, aby podkladom uznania dlhu, resp. špecifikáciou uznanej sumy bol neplatný právny úkon, akým (v prejednávanej príhode) zmluva o pôžičke zo dňa XX.XX.XXXX nesporne je.

11.5./ Samotné uznanie dlhu žalovaným zo dňa XX.XX.XXXX súd prvej inštancie nepovažoval za platný právny úkon, pretože z neho nie je možné nepochybne určiť, ktoré jednotlivé dlhy žalovaný uznáva a sľubuje zaplatiť. V konaní nebolo sporné, a žalobca to ani nikdy netvrdil, že by peňažné prostriedky vo výške X.XXX.XXX,- Sk odovzdal, resp. poskytol žalovanému naraz.

11.6./ Vykonaným dokazovaním, ani z Čestného vyhlásenia, ani z výpovede svedkyne Z. súd prvej inštancie nepovažoval za preukázané ani za zistené, že by sumy, ktoré žalobca dal žalovanému (či už v hotovosti, alebo na účet) boli darom pre svedkyňu Z.

11.7./ V konaní súd zistil, že žalobca poskytol žalovanému finančné prostriedky v celkovom objeme X.XXX.XXX,- Sk. Nakoľko žalobcom tvrdený titul pôžičky súd nepovažoval za preukázaný, súd dospel k záveru, že prijatím uvedených súm došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu. Žalovaný v prejednávanej veci vzniesol námietku premlčania. V prípade súm vyplatených žalovanému v roku XXXX uplynula trojročná premlčacia doba v roku XXXX, v prípade súm vyplatených žalovanému v roku XXXX uplynula R., v prípade súm vyplatených žalovanému v roku XXXX uplynula trojročná premlčacia doba v roku XXXX a v prípade súm vyplatených žalovanému v roku 2006 uplynula trojročná premlčacia doba v roku XXXX. Aj v prípade, ak by zo strany žalovaného išlo o úmyselné bezdôvodné obohatenie desať ročná by v prípade najneskôr vyplatennej sumy v roku XXX.X (XX.XX.XXXX.) uplynula XX.XX.XXXX, t.j. ešte pred podaním žaloby na Okresný súd C.

11.8./ S poukazom na skutočnosť, že súd akceptoval žalovaným vznesenú námietku premlčania, súd nárok žalobcu nepovažoval za dôvodný a žalobu v celom rozsahu zamietol.

11.9./Súd vo veci nenariadil vykonať žalovaným navrhované dokazovanie, pretože predmetom sporu nie je dokazovanie vzájomného vzťahu žalobcu a svedkyne Z.j resp. P.

12./ Podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ale právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Súd sa z tohto dôvodu nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberať úplne všetkými dôvodmi a argumentmi procesných strán; postačujúcim je, ak z odôvodnenia rozhodnutia sú zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti, objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (viď text II. ÚS 76/07).

13./ Vzhľadom na množstvo uvádzaných informácií a produkovaných dôkazov v prejednávanej veci súd zdôrazňuje, že právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako nedeliteľnej súčasti práva na spravodlivý proces neznamená povinnosť súdu dať odpovede na všetky argumenty strán sporu, ale len na argumenty zásadného významu, teda argumenty pre vec rozhodujúce.

14./ Na základe vyššie uvedených skutočností súd vo veci rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

15./ Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

15.1./ Žalovaný mal v konaní vo veci plný úspech. Súd rozhodol o jeho nároku podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že mu nárok na náhradu trov konania priznal vo výške 100 %. O výške náhrady trov konania bude podľa § 262 ods. 2 CSP, po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, rozhodnuté samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na tunajší súd v takom počte rovnopisov, aby jeden rovnopis zostal na súde a každá z ostatných sporových strán mohla dostať ďalší rovnopis.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie súdu, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.